

EVALUARE NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a VI-a
2022

Testul 2

Limbă și comunicare –

Limba română-Limba *slovacă* maternă-Limba *germană*_1

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevului/elevei

.....

Clasa a VI-a

Băiat ☐

Fată ☐

Ai de realizat un proiect despre „**Literatura pentru copii**”. Fiindcă te interesează în mod deosebit subiectul, te pregătești serios. Astfel, cauți informațiile în TEXTUL A, TEXTUL B și în TEXTUL C.

Îți recomandăm să citești cu atenție textele propuse și să răspunzi la fiecare dintre cerințele date, în limba în care este formulată fiecare cerință.

SUCCES!

TEXTUL A

Auzim destul de des în jurul nostru că „tinerii din ziua de azi” sau copiii vremurilor noastre nu mai citesc. Poate că nu mai citesc Ion Creangă sau „La Medeleni”, poate că nu-i impresionează Emil Gârleanu și nici nu le spune nimic Mircea Sântimbreanu. Însă citesc și ei – chiar dacă altceva. Copiii de azi citesc despre „Marele Uriaș Prietenos”, personajele lor sunt Matilda, James și a lui piersică uriașă, Harry Potter sau Greg Heffley. Să vedem, deci, care sunt autorii preferați și ce mai citesc, astăzi, copiii și tinerii – pentru că literatura pentru copii s-a dezvoltat spectaculos în ultimii ani, în ciuda previziunilor despre atacul tabletelor.

Roald Dahl este un autor britanic, cu origini norvegiene, pe care copiii românii îl descoperă și îl îndrăgesc tot mai mult. Este considerat unul dintre cei mai buni scriitori de literatură pentru copii și adolescenți din secolul 20. Printre cele mai populare cărți ale sale se numără „Marele Uriaș Prietenos”, „Matilda”, „Vrăjitoarele”, „James și piersica uriașă”, „Charlie și Fabrica de ciocolată”, „Charlie și Marele Ascensor din Sticlă”, toate adorate de cititori din întreaga lume.

Chiar dacă romanele cu subiecte „actuale” sunt la mare modă acum, copiii vor prefera mereu poveștile care îi duc în lumi de basm, care le pune imaginația la treabă. Astfel, „Cronicile din Narnia” se va afla mereu în topul cititorilor tineri. Această serie de șapte romane din genul numit „fantasy” este scrisă de C.S. Lewis și are în centru copii obișnuiți, din lumea reală, care ajung să descopere o poartă de trecere spre Narnia, un tărâm fantastic, unde este mereu iarnă și unde trăiesc niște creaturi ciudate și magice.

„Minunea”, de R.J. Palacio, este o carte-fenomen la momentul actual, în literatura pentru copii și tineri. Personajul principal, August Pullman, este un băiat de zece ani care a avut ghinionul de a se naște cu o teribilă diformitate facială. Pentru a-l proteja de privirile și vorbele răutăcioase ale oamenilor, părinții săi îl educă acasă, dar într-o zi hotărăsc că a venit vremea ca Auggie să meargă la școală. El se va confrunta cu cele mai negre temeri, cu răutăți și agresiuni, însă va învăța că există și oameni buni, care văd dincolo de aparențe. Tocmai datorită acestui mesaj al cărții, „nu judeca după aparențe”, „Minunea” a devenit subiect de studiu în școlile americane.

(adaptare după „Literatura pentru copii. Cărțile generației de azi.” în Transilvania Reporter)

TEXT B

MATILDA (Roald Dahl, Quentin Blake)

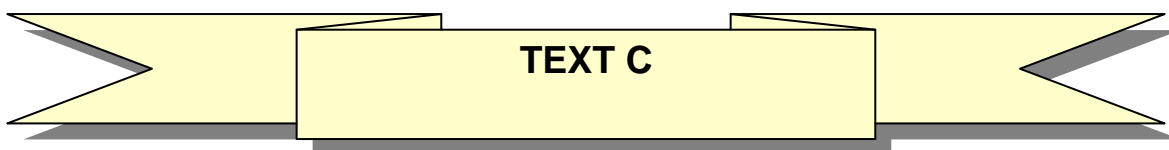
Matilda je jedna z najúspešnejších detských kníh všetkých čias. V poslednej dobe jej predaj dokonca rástol a predbehol ostatné dahlovky. Protipólom Matildinej geniality je bezcitnosť Byvolskej. Protipólom chladných a nevšímavých rodičov je citlivá chápaná až materinská Medušková – tá napokon aj starostlivosť o Matildu preberie. Nedá sa nevšimnúť si, že takmer všetky hlavné postavy, vrátane tých krutých, sú ženské. Je tu celkom evidentná snaha oslobodiť sa od stereotypných rodových zobrazení. Dahlov odkaz je veľmi priamočiary: dievčatá, môžete byť, kým chcete, nenechajte si vnútiť, že ste slabé. Zoberte svoj život do vlastných rúk. Keď v roku 2019 ešte stále mnohí majú s týmto posolstvom problém, aké silné muselo byť v dobe svojho vzniku! Kým dnes vychádzajú knižky o rebelkách ako na bežiacom páse, pred tridsiatimi rokmi boli Matilda s Pipi dlhou pančuchou naozaj výnimočným počinom.

Druhý odkaz Matildy je opäť pomerne priamočiary. Byvolská stelesňuje všetky hrôzy, ktoré Dahl v škole sám zažil. Internátne školy vtedy pripomínali Milgramov experiment a spisovateľom otrasná skúsenosť so šikanou poriadne otriasla. Keď sa Matilda a jej spolužiaci sami seba pýtajú, ako je možné, že riaditeľke jej násilnosti prechádzajú, odpovedali si takto. Je to preto, lebo Byvolská svojimi excesmi zachádza tak ďaleko, že rodičia deťom jednoducho neuveria, že niečo také je vôbec možné. Z tejto odpovede cítiť autorovu vlastnú bezmocnosť a ľútosť nad tým, že deťom sa neverí.

Zápletku tvorí tradičná rozprávková téma: podceňovaná bytosť (Matilda) zachráni celú komunitu pred netvorom (Byvolskou) – boj Dávida s Goliášom. Výstavba diela je však novátorská. Začína sa opisom žalostnej rodinnej situácie u Červohorských a niekoľkými zábavnými šibalstvami, ktorými sa Matilda rodičom odplatí za ich nevšímavosť a ponižovanie. Potom Dahl opíše, akým geniálnym dieťaťom je hlavná hrdinka. Nasledujú časti s veľkou dávkou zveličenia o riaditeľke Byvolskej (aj ona sama je obryňa), ktorej krutosť nijako nezaostáva za dievčatkiným intelektom.

Sám autor v texte konštatuje, že jej výčiny sú za hranicou uveriteľnosti. Keď je násilie dovedené do absurdných rozmerov, empatia čitateľa sa vypína (ako dobre vie napríklad Tarantino). A tak sa na tejto karikatúre a najmä jej nadávkach deti výborne bavia. Humorný tón tejto časti ešte Dahl podporil množstvom zábavných a veľavravných mien (Byvolská, Atrament, Bahnošľap, Medušková).

(<http://odetskychknihach.sk/matilda-dahl-blake-recenzia/>)

TEXT C

Kinderliteratur – Die wunderbare Reise des kleinen Nils Holgersson mit den Wildgänsen

Selma Lagerlöf

geeignet¹ ab 10 Jahren

Wenn die Kinder sich nicht mehr durch Texte durchbuchstabieren² müssen, kommt die Zeit für Bücher, mit denen sie sich zurückziehen, alleine sind mit ihren Helden.

Man taucht³ in fremde Welten ein, erlebt phantastische Abenteuer oder trifft auf Personen, über die man Selbsterlebtes reflektieren kann.

Oft werden jetzt Bücher hervorgeholt die schon vorgelesen wurden und nun neu entdeckt werden (Das Sams, Jim Knopf, Bücher von Astrid Lindgren...). Viele von den „richtig“ alten Kinderbuch-Klassikern kennen Kinder heute nur noch in der japanischen Zeichentrick-Version. Natürlich, Nils Holgersson hat in der vollständigen Ausgabe über 400 engbedruckten Seiten und auch die Sprache ist nicht sehr modern, aber wer sich auf das Buch einläßt (alleine oder beim Vorlesen) der wird bald gefesselt⁴ werden von der Schwedenreise des Däumlings⁵.

Selma Lagerlöf schrieb das Buch als Auftragsarbeit⁶. Sie war gebeten worden ein erzählendes Geographiebuch für schwedische Schulkinder zu verfassen, also dachte sie sich die Geschichte von dem Jungen aus, der, in Däumling-Größe verwandelt, auf dem Rücken einer Gans von der Südspitze Schwedens bis hoch nach Lappland reist. Nils erlebt auf der Reise verschieden Abenteuer, hört Sagen und Legenden über die Landschaften über die er hinwegfliegt und lernt das Leben der Menschen in den verschiedenen Gegenden⁷ Schwedens kennen.

¹geeignet - passend

²durchbuchstabieren – von Anfang bis Ende buchstabieren

³tauchen – suchen

⁴fesseln – interessant, attraktiv

⁵der Däumling – kleines Kind

⁶der Auftrag – die Mission

⁷die Gegend – die Region.

(<https://www.literatur.de/unsere-tipps/weitere-kinder-jugendbuchtipps/kinderliteratur-klassiker/>)

Cod 2 1 0 9

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile date.

Afirmație	TEXT A	TEXT B	TEXT C	NICIUN TEXT
1. Copiii nu mai citesc cărțile lui Ion Creangă.				
2. Literatura pentru copii nu s-a dezvoltat în ultimii ani.				
3. Matilda este una dintre cele mai de succes cărți pentru copii din toate timpurile.				
4. Neil Holgerson călătorește pe spatele unui gânsac din Suedia până spre Laponia.				

II. Asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate în fiecare text.

Cod 2 1 0 9

Textul A

1. lumi	a. britanic
2. creaturi	b. magice
3. autori	c. de basm
	d. preferați

Cod 2 1 0 9

Textul B

1. internátne	a. knihy
2. detské	b. postavy
3. hlavné	c. autor
	d. školy

Cod 2 1 0 9

Textul C

1. schwedische	a. Abenteuer
2. verschieden	b. das Leben der Menschen
3. lernt	c. Schulkinder
	d. das Reis

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte *referitoare la literatura pentru copii*:

cuvinte în limba română

slová v slovenskom jazyku

deutsche Wörter

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A) / FALS (F) sau PRAVDIVÉ (P) / NEPRAVDIVÉ (N) sau RICHTIG (R) / FALSCH (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

Cod 21 11 12 13 00 99

1. Afirmație text A: În Cronicile din Narnia copii obișnuiți, din lumea reală, ajung într-un tărâm fermecat. **A / F**

Justificare: _____

Cod 21 11 12 13 00 99

2. Afirmație text B: Protipólom chladných a nevšímavých rodičov je citlivá chápavá až materinská Medušková. **P / N**

Zdôvodnenie: _____

Cod 21 11 12 13 00 99

3. Afirmație text C: Da man etwas trifft, deshalb man in fremde Welten eintaucht. **R / F**

Begründung: _____

Cod 21 11 12 13 00 99

V. Continuă fraza următoare utilizând informația din textul A:

Literatura pentru copii s-a dezvoltat spectaculos

Cod 2 1 0 9

VI. Podčiarkni správny variant, zdôvodni svoj výber použitím informácií z textu B.

V texte B autor tvrdí, že zápletku **tvorí/netvorí** tradičná rozprávková téma, lebo

Utilizarea informațiilor din texte în pregătirea temei

„Literatura pentru copii”

Cod 2 1 0 9

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între textele A, B și C.

Cod 2 1 0 9

VIII. Kurze Antwort: Magst du/Willst du/Kannst du/usw.:Warum?

IX. Chceš zostaviť dotazník pre svojich spolužiakov, aby si zistil/zistila, či radi čítajú knihy pre mládež.

Doplň do nižšie uvedeného dotazníka vhodné otázky, na ktoré budú tvoji spolužiaci odpovedať.

OTÁZKA	ÁNO	NIE
1.		
2.		
3.		

X. Care dintre cele trei texte ți s-a părut mai interesant? Motivează-ți răspunsul în maximum 4 rânduri.

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!

MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!